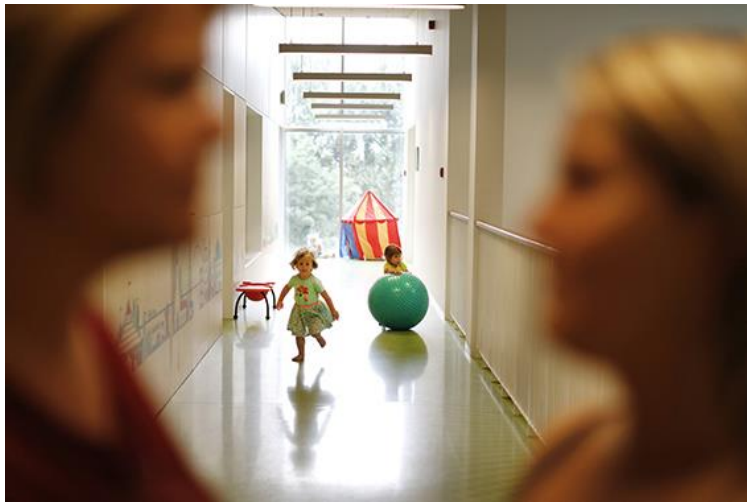

Proud!!!

Pedagogisch, reflecterend, ontwikkelend, uitnodigend **documenteren!**

Pedagogical, reflective, orgulous, and useable **documenting!**

Pedagoginen, reflektiivinen, onnistuva ja uskottava **dokumentointi!**

©Layla Aerts

Ine Hostyn & Liselotte Vandenbussche
Bachelor in de pedagogie van het jonge kind
Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs
Onderzoeks- en dienstverleningscentrum TACOO

Sylvia Tast & Anna-Riitta Mäkitalo
Bachelor of Social Services Degree Programme
Metropolia University of Applied Sciences

Van start met het Proud!!! spel

Doelstelling

Reflectief collegiaal leren ondersteunen
gebaseerd op pedagogische documentatie
en met oog op professionele groei

“Making silent knowledge visible.” [stilzwijgende kennis zichtbaar maken]

Van “horen zien en zwijgen” naar “tonen, spreken en groeien”!

Materialen

Deelnemers

Eén of meer organisatie(s) uit de sector van kinderopvang of kleuteronderwijs.

Collega's

Minimaal 2 collega's die documentatie en inzichten willen uitwisselen met Proud!
Een pedagogisch coach, onderwijsondersteuner of directie

Pedagogische documentatie

Illustraties van het leren van kinderen in de vorm van een collectie van zichtbare sporen zoals foto's, geluids- of video opnames, uitspraken, geschreven notities, producten van kinderen (Malavasi & Zoccatelli, 2013).

Sterktes

- ✓ Systematische en stap voor stap benadering
- ✓ Betere kennis van jezelf en je college
- ✓ Samen leren en reflecteren
- ✓ Groeien en je professionele groei delen
- ✓ Tonen en je praktijk versterken

ProuD! spel

3 STAPPEN

DOELSTELLING

SPELREGELS

MATERIALEN

STAP 1 Gedeelde start

- Elkaar leren kennen (individu & organisatie)
- Gedeelde afspraken voor het proces

- Elke deelnemer (persoon/organisatie) vult een vriendenprofiel in
- Neem de tijd om samen nate denken over een veilige en betekenisvolle uitwisseling

- ❖ Vriendenprofiel
- ❖ Organisatieprofiel
- ❖ Overeenkomstblad

STAP 2 1-1 uitwisseling

- Uitwisseling tussen collega's of tussen organisaties
- Tijds- en plaatsafhankelijk: via e-mail of via ProuD! kaartjes
- Proces in 3 stappen (A-B-C) ondersteund door ProuD! focuskaarten

- Elke deelnemer is zowel inbrenger als buddy, in een wederzijdse uitwisseling
- Stap A: de inbrenger kiest een pedagogisch document, een focus & een vraag
- Stap B: de buddy geeft feedback
- Stap C: een nieuw pedagogisch document maken gebaseerd op de feedback van de buddy en de nieuw opgedane inzichten

- ❖ ProuD! ABC (email versie)
- ❖ ProuD! ABC (kaart versie)

STAP 3 Collegiaal overleg

- Discussie over pedagogische post
- Acties en inzichten delen (en die ook documenteren)
- Toekomstplannen maken

- Er is een mix tussen individuele reflectietijd en collegiale reflectie
- Iedere deelnemer daagt zichzelf uit tot een concrete actie voor de toekomst

- ❖ P-RO-U-D stappen voor collegiaal overleg
- ❖ Ik daag me uit - oefening

ProuD!!! tips

✓ Hou het eenvoudig!

Gebruik de vriendenprofielen en focuskaarten met inspirerende vragen om zoveel mogelijk reflectie te stimuleren. Gebruik geen dringende of ingewikkelde problemen als startpunt voor ProuD!

✓ De confrontatie met de ander bevordert de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit

Net zoals **kinderen** een sterke identiteit ontwikkelen door de confrontatie met de ander, ontwikkelen **professionals** hun identiteit in confrontatie en uitwisseling met een college, en ontwikkelen **organisaties** hun identiteit in confrontatie en uitwisseling met een andere organisatie.

✓ Eens vreemdgaan kan geen kwaad – voor 1 keer!

Ons onderzoek toonde dat mensen uit het werkveld erg bereidwillig zijn om uit te wisselen met een onbekende partner in het ProuD! proces. Die onbekende partner lokt uit dat ze hun uiterste best doen om zichzelf voor te stellen, om de andere organisatie te leren kennen, en om vragen en antwoorden te delen.

Toch ontstaat na een tijdje enige frustratie omdat het moeilijk is om de ander echt goed te leren kennen, omdat er afstand is en mogelijke verschillen in cultuur. Net op dat moment ontstaat er een nieuwe openheid om uit te wisselen met eigen collega's, in een veilige en gekende omgeving om van elkaar te leren.

Dus, de uitwisseling met een exotische partner stuurt de intercollegiale reflectie aan!

“Beeld je een lang getrouwd koppel in.

Partners kunnen denken dat ze elkaar goed kennen en dat dialoog niet meer echt nodig is.

Maar wat als je elkaar de juiste vragen zou stellen en echt een dieper gesprek over je identiteit zou verzeild geraken, alsof het een nieuwe liefde was ...”.

✓ Stimuleer concrete acties

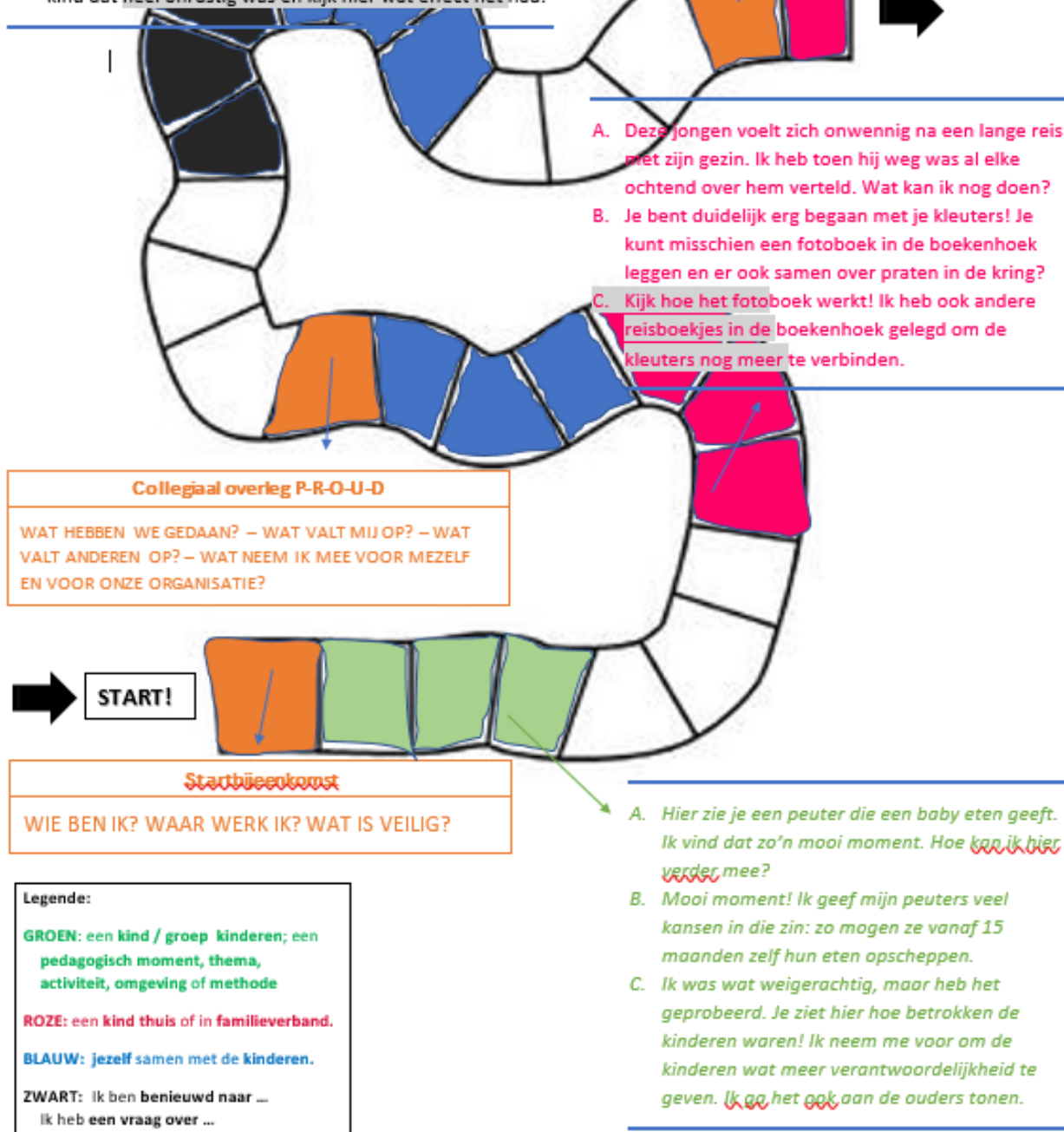
Je hoeft niet tevreden te zijn met leuke gesprekken of vage inzichten na een ProuD! bijeenkomst. Stimuleer de deelnemers om concrete acties te formuleren én hun groei expliciet te documenteren. Dit helpt om impact te creëren in hun praktijk en werkomgeving zelf.

PROUD!!! voorbeelden

- A. Hoe richten jullie de ruimtes in?
 B. O.a. foto van een ruimte met klein zwembad.
 C. Ik zie dat water een belangrijke rol speelt in het Finse dagverblijf. Ik besef dat ik rust zelf ook heel belangrijk vind. Ik heb zelf geëxperimenteerd met water met een kind dat heel onrustig was en kijk hier wat effect het had.

Collegiaal overleg P-R-O-U-D

WAT HEBBEN WE GEDAAN? – WAT VALT MIJ OP? – WAT VALT ANDEREN OP? – WAT NEEM IK MEE VOOR MEZELF EN VOOR ONZE ORGANISATIE?

Pedagogisch reflecterend ontwikkelend uitnodigend documenteren.

Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek, 2015-2017

Ine Hostyn & Liselotte Vandenbussche, Bachelor in de pedagogie van het jonge kind; Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs (Arteveldehogeschool). **Anna-Ritta Makitalo & Sylvia Tast**, Bachelor of Social Services Degree Programme (Metropolia University of Applied Sciences).

Achtergrond en doelstelling

Voortdurende professionele ontwikkeling is belangrijk voor professionals die werken met jonge kinderen (European Commission, 2014). Die professionalisering van kindbegeleiders en kleuterleid(st)ers heeft vooral baat bij systematische reflectie, individueel en in groep (Peeters et al., 2015; Urban et al., 2011). Het dagelijkse werk met de kinderen vormt daarbij het ideale vertrekpunt (Fukkink, & Tavecchio, 2010; Bracke, Hostyn, & Steverlynck, 2014). Dat perspectief op kinderen is net de troef van pedagogisch documenteren, een methode om de groei en ontwikkeling van jonge kinderen in kaart te brengen en te ondersteunen (o.a. Dahlberg, Moss, & Pence, 1999; Malavasi & Zoccatelli, 2013; Pianta et al., 2008).

In dit onderzoek was de doelstelling dan ook om inzichten en concrete methodieken te ontwikkelen om **pedagogische documentatie in te zetten in dat proces van collegiaal leren**. Drie onderzoeksvragen stonden daarbij centraal: (1) Hoe en waarom gebruiken professionals die werken met jonge kinderen pedagogische documentatie in hun professionele praktijk? (2) Welke methodes kunnen reflectief leren in groep aan de hand van pedagogische documentatie ondersteunen? (3) Hoe kan het gebruik van pedagogische documentatie van een partnerorganisatie de professionele reflectie en groei ondersteunen?

Methode in dit praktijkgerichte ontwerponderzoek

Er werd parallel informatie verzameld in België (gesplitst systeem kinderopvang (0-2,5 jaar) en kleuteronderwijs (2,5-6 jaar) en in Finland (geïntegreerd systeem 0-6 jaar). In de eerste onderzoeksfase werden professionals (kindbegeleiders, kleuterleidsters, verantwoordelijken en directieleden) geïnterviewd in 1-1-gesprekken of focusgroepen om in kaart te brengen hoe zij met pedagogische documentatie werken. In de tweede onderzoeksfase, met klemtoon op collegiale uitwisseling binnen een organisatie, en de derde onderzoeksfase met klemtoon op collegiale uitwisseling over organisaties heen, werden tools ontwikkeld. Deze werden uitgetest en verfijnd in samenwerking met twee Belgische kinderdagverblijven en twee kleuterscholen, en vier Finse voorzieningen voor kinderen. Na *informed consent* werden data verzameld via tussentijdse en afsluitende focusgroepen, gespreksverslagen en een onderzoekslogboek zonder voorafgaande structuur. De kwalitatieve analyse van de data gebeurde volgens de *grounded theory* methode en met *member check*: aftoetsing bij de deelnemers en diverse klankbordgroepen.

Resultaten

Uit de **eerste onderzoeksfase** bleek dat pedagogische documentatie voor drie belangrijke doeleinden wordt ingezet: om te tonen (zowel feiten als groei), om de ander aan te zetten tot denken, en om interactie te faciliteren (tussen volwassene en kind, maar ook tussen volwassenen onderling). Deze drie functies werden gelijkaardig geïnterpreteerd voor kinderen, ouders, professionals en de buurt, en de interactie tussen deze doelgroepen.

De **tweede onderzoeksfase** bracht inzichten over de voorwaarden die reflectief collegiaal leren ondersteunen op basis van pedagogische documentatie. Eenvoudige instructies zijn van groot belang. Een speels element is niet noodzakelijk: het leren van elkaar is een cadeau op zich. Essentieel is ook dat zowel inbrenger als buddy kunnen leren van de uitwisseling. Een bijkomende meerwaarde is dat het instrument de deelnemers ook toelaat een vraag te stellen zonder eerst zelf iets in te brengen. De uitwisseling individueel voorbereiden, onafhankelijk van tijd en plaats, bleek tijdsefficiënt, maar schrijven mocht daarbij niet de focus zijn. Gestructureerd groepsoverleg blijkt tot slot noodzakelijk als trigger om tot concrete inzichten en acties te komen voor de eigen praktijk.

Tijdens de **derde onderzoeksfase** wisselden de deelnemers documentatie uit over organisaties heen (België-Finland of met partnerorganisaties in eigen land). Vier resultaten springen daarbij in het oog. 1/ De uitwisseling met een externe partner is een belangrijke motivator om zichzelf voor te stellen als professional/organisatie (een reflectie-oefening met betekenis op zich) en vragen uit te lokken. Na het eerste enthousiasme volgt echter een scala aan emoties (kwaadheid, frustratie), die grote openheid creëert om binnen de eigen vertrouwde organisatie uit te wisselen. Even vreemdgaan en naar het groenere gras aan de overkant verlangen, werkt dus om collega's binnen de eigen organisatie weer als inspirator te zien! 2/ De input van een concreet pedagogisch document doet een gedeelde thematiek en ruimte ontstaan waar collega's of teams elkaar veilig kunnen ontmoeten en leren van elkaar. Het is de confrontatie met de ander of het andere die de professionele identiteit doet groeien. 3/ De stap naar concrete actie moet bewust geïnitieerd worden om output en voldoening in de uitwisseling te realiseren en tot groei in professionele ontwikkeling te leiden. 4/ Door collegiale uitwisseling en overleg wordt de initiële documentatie ook meer pedagogische documentatie. Proud! vormt dus een ingang voor professionals die met jonge kinderen werken om laagdrempelig en voldoende ondersteund met pedagogische documentatie aan de slag te gaan.

Conclusie

Dit onderzoeksproject resulteert in instrumenten die het proces van reflectief collegiaal leren op basis van pedagogische documentatie ondersteunen. Vanuit de inzichten uit de drie onderzoeksfases is een Proud! toolbox ontwikkeld die kan gebruikt worden binnen een organisatie maar ook over organisaties heen, en die beschikbaar is in het Nederlands, het Engels en het Fins via <http://proud-research.weebly.com>.

Na een startbijeenkomst in een groep collega's waarin afspraken worden gemaakt en iedereen zich voorstelt via een Proud!-profiel (stap 1), kan een duo per mail of met kaartjes documentatie en inzichten uitwisselen aan de hand van een A-B-C structuur (stap 2). Als dit proces een paar keer doorlopen is, worden in een collegiaal groepsoverleg ondersteund door een P-R-O-U-D-structuur (stap 3), documenten en inzichten gedeeld en verdere acties bepaald. Het is een cyclus die telkens opnieuw kan worden hernomen, waarbij individuele reflectie en uitwisseling, groepsreflectie en pedagogische documentatie elkaar versterken.

Pedagogische onderzoeksdocumentatie

Zie hier! De eigen groei en inzichten uit het onderzoeksproces in een pedagogische onderzoeksdocumentatie:

Dank

Van harte dank aan onze mede-onderzoekers uit De Knuffelboom XL uit Gent, De Speelboom en 't Trudeken uit Wetteren, De Kleine Icarus uit Gent, en EDUGO Lourdes en Meerhout uit Oostakker (België) en Varistoniitty, Pikku-Ravuri and Ravuri Early Childhood Education centers from Vantaa (Finland). Bedankt ook aan de ouders en de kinderen die aan dit project wilden meewerken en uiteraard ook onze appreciatie voor de zinvolle bijdrage van de leden van onze adviescommissie.

Bronnen

- Bracke, G., Hostyn, I., & Steverlynck, A. (2014). *VerBEELDing. Interactie in beeld, interactie in gesprek. Beelden als motor voor groei in interactie met jonge kinderen*. Eindrapport PWO, Gent: Arteveldehogeschool.
- Dahlberg, G.; Moss, P., & Pence, A. (1999). *Beyond quality in early childhood education and care: Postmodern perspectives*. London: Falmer Press; Dewey, J. (1933). *How we think*. Buffalo, NY: Prometheus Books.
- European Commission/EACEA/Eurydice/Eurostat, 2014. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2014 Edition*. Eurydice and Eurostat Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Fukkink, R. & Tavecchio, L. (2010). Effects of Video Interaction Guidance on early childhood teachers. *Teaching and Teacher Education*, 26 , 1652-1659.
- Malavasi, L., & Zoccatelli, B. (2013). *Documenteren voor jonge kinderen*. Amsterdam: SWP.
- Mezirow, J. (2000). Learning to think like an adult: Core concepts of transformation theory. In J. Mezirow & Associates, *Learning as transformation* (pp. 3-33). San Francisco: Jossey-Bass.
- Peeters, J., Cameron, C., Lazzari, A., Peleman, B. Budginaite, I Hauari, H. and Siarova, H. (2015). *Early childhood care and education: working conditions, training and quality of services A systematic review*. Luxemburg Eurofound.Publication Office of the European Union.
- Pianta, R. C., Mashburn, A. J., Downer, J. T. , Hamre, B. K. , & Justice, L. (2008). Effects of web-mediated professional development resources on teacher–child interactions in ore-kindergarten classrooms. *Early Childhood Research Quarterly*, 23, pp. 431–451.
- Sheridan, S. M., Edwards, C. P., Marvin, C. A., & Knoche, L. L. (2009). Professional development in early childhood programs: process issues and research needs. *Early Education and Development*, 20 (3), pp. 377–401.
- Urban, M., Vandenbroeck, M., Peeters, J., Lazzari, A. & Van Laere, K. (2011). *CoRe. Competence requirements in Early Childhood Education and Care. A study for the European Commission Directorate-General for education and culture*. Final Report. Brussels: European Commission, DG Education and Culture.

Foto

- Ik ben:
- Ik werk in:
- Mijn opleiding/achtergrond:
- Aantal jaar werkzaam bij kinderen:
- Ik werk met deze kinderen:

- Het liefste dat ik in mijn werk doe met de kinderen:
- In mijn werk droom ik er van ooit eens:
- Wat ik in mijn werk het meest belangrijk vind:

- In de ProuD!- uitwisseling breng ik deze ervaringen met plezier in (van mezelf):
- In de ProuD!-uitwisseling ben ik meest benieuwd naar (bij anderen):

Foto's OF video
fragmentjes (als
bijlage)

- Naam van onze organisatie:
- Dit is onze doelgroep:

- Kern elementen uit de visie van onze organisatie:
- Zo ziet een dag er uit voor de kinderen in onze organisatie (dagelijkse routines):

- In de ProuD!- uitwisseling brengen we deze TOPPERS graag in (van onze organisatie):
- In de ProuD!-uitwisseling zijn we als organisatie het meest benieuwd naar (bij anderen):

PROUD!!! proces afspraken

Wij gaan samen een engagement aan!

Wie?

Hoe ga je elkaar versterken?
Wat verwacht je van elkaar?

Wat is een veilige leeromgeving
voor jou? Wat is belangrijk voor
jou om een oprechte en
vertrouwde manier van

PROUD!!! ABC – email

START

- Kies een (pedagogisch) document.
- Kies een focus (kleur) uit de legende hiernaast.
- Ga naar die kleur op de pagina's hieronder.
- Knip en plak de tekst in een e-mail aan je buddy.
- Geef eventueel wat extra info en laat enkel staan wat je wil weten.
- Voeg je document toe als bijlage.
- Verzenden maar!

OPDRACHT A

Legende 'focus op ...'

1A. GROEN: een kind / groep kinderen; een pedagogisch moment, thema, activiteit, omgeving of methode; de sterktes van een kind, of iets wat het pas heeft geleerd.

2A. ROZE: een kind thuis of in familieverband.

3A. BLAUW: jezelf samen met de kinderen.

?A ZWART: Ik ben benieuwd naar ...
Ik heb een vraag over ...

BUDDY

OPDRACHT B

- Beantwoord de vraag in de e-mail van je collega.
- Voeg nog iets toe: een suggestie, foto, tekening, gedicht of iets helemaal anders.
- Verzenden maar!

SLOT

- Maak een pedagogisch document met elementen uit dit lijstje:
  - je oorspronkelijke foto
  - een nieuwe foto of tekening
  - kernwoorden
  - een stukje tekst
  - wat je bijgeleerd hebt
  - een actie voor jezelf (nieuw, versterkt of verbeterd)
  - ...
- Verzenden maar! Of meebrengen naar de volgende 'live' bijeenkomst.

OPDRACHT C

ProuD!!!

1A

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je een document over

- ☐ een **kind / een groepje kinderen;**
- ☐ een **pedagogisch moment of thema, een pedagogische methode, activiteit of omgeving;**
- ☐ **de sterktes van een kind, of iets wat het pas heeft geleerd.**

Ik wil van jou graag het volgende weten:

- ☐ Hoe kan ik **inspelen op dit kind of groepje kinderen?**
- ☐ Wat is de **pedagogische sterkte** van deze pedagogisch(e) methode, activiteit, de omgeving, moment of thema?
- ☐ Hoe kan ik dat **kind waarderen?** Hoe kan ik die **sterkte tonen** aan de groep?
- ☐ Hoe kan ik hierop **verder bouwen?**
  - ☐ In dezelfde situatie?
  - ☐ In een andere situatie?
- ☐ Op welke manier kan ik dit **anders aanpakken?**

ProuD!!!

2A

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je een document waarin je iets ziet over **een kind thuis of in familieverband.**

Ik wil van jou graag het volgende weten:

- ☐ Wat is de sterkte van dit kind en hoe kan ik die sterkte waarderen?
- ☐ Wat valt er je op?
- ☐ Wat kan ik gebruiken uit de omgeving van het kind?
  - ☐ voor de groep?
  - ☐ voor de activiteitenplanning?

Bedankt!

ProuD!!!
3A

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je een document waarin je **me bezig ziet met de kinderen.**

Ik wil van jou graag het volgende weten:

- Hoe typeert dit document mij? Doe ik dit anders dan andere collega's?
- Welke sterkte zie je hier? Hoe zou ik die vaker kunnen inzetten?
- Doe jij dit anders dan ik? Kan ik iets van je leren?
- Hoe stimuleert deze eigenschap het welbevinden van kinderen of ouders?

Bedankt!

ProuD!!!
?A?

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je geen document, want ik ben benieuwd naar hoe jij ...

Mijn vraag hierbij is ...

Ik beloof alvast je suggestie uit te proberen en zal er een **pedagogisch document** van maken dat dit illustreert!

Bedankt!

PROUD!!! ABC – kaartjes

PROUD!!!

1A

- **Kies een document** over:
  - een kind of een groepje kinderen,
  - een pedagogisch(e) methode, activiteit, omgeving, moment of thema,
  - de sterktes van een kind, of iets wat het p heeft geleerd.
- Schrijf er eventueel wat **uitleg** bij.
- Stel een **vraag** (inspiratie vind je op 1A verso).

PROUD!!!

1A verso

- **Geef aan** wat je wil weten:
  - ☐ Hoe kan ik inspelen op dit kind of groepje kinderen?
  - ☐ Wat is de pedagogische sterkte van deze pedagogisch(e) methode, activiteit, de omgeving, moment of thema?
  - ☐ Hoe kan ik dat kind waarderen? Hoe kan ik die sterkte tonen aan de groep?
  - ☐ Hoe kan ik hierop verder bouwen?
    - ☐ In dezelfde situatie?
    - ☐ In een andere situatie?
  - ☐ Op welke manier kan ik dit anders aanpakken?

PROUD!!!

1B

- **Reageer** op wat je collega van jou wil weten.
Dat mag met kernwoorden of een post-it.
- **Voeg nog iets toe.** Dat kan een suggestie, foto, tekening, gedicht of iets helemaal anders zijn.

PROUD!!!

1C

- Maak een **pedagogisch document** met een viertal elementen uit dit lijstje:
  - ☐ je oorspronkelijke foto
  - ☐ een nieuwe foto
  - ☐ een tekening of schets
  - ☐ kernwoorden
  - ☐ een stukje tekst
  - ☐ inspiratie van je collega
  - ☐ wat je bijgeleerd hebt
  - ☐ een actie voor jezelf (nieuw of verbeterd)
  - ☐ wat je maar wil!

PROUD!!!

2A

- Kies een document waarin je iets ziet over **een kind thuis of in familieverband**.
- Schrijf er eventueel wat **uitleg** bij.
- Stel een **vraag** (inspiratie vind je op 2A verso).

PROUD!!!

2A verso

- **Geef aan** wat je wil weten:
  - ☐ Wat is de sterkte van dit kind en hoe kan ik die sterkte waarderen?
  - ☐ Wat valt er je op?
  - ☐ Wat kan ik gebruiken uit de omgeving van het kind?
    - ☐ voor de groep?
    - ☐ voor de activiteitenplanning?

PROUD!!!

2B

- **Reageer** op wat je collega van jou wil weten.
Dat mag met kernwoorden of een post-it.
- **Voeg nog iets toe**. Dat kan een suggestie, foto,

PROUD!!!

2C

- Maak een **pedagogisch document** met een viertal elementen uit dit lijstje:
  - ☐ je oorspronkelijke foto
  - ☐ een nieuwe foto of tekening
  - ☐ kernwoorden
  - ☐ een stukje tekst
  - ☐ welke nieuwe informatie je kreeg over dit kind
  - ☐ welke nieuwe ideeën je kreeg
  - ☐ een actie voor jezelf (nieuw of verbeterd) voor je werk met dit kind of met andere kinderen
  - ☐ ...

ProuD!!!

3A

- Kies een document waarin je **jezelf bezig ziet met de kinderen** (uitleg, zorg ...).
- Schrijf er eventueel wat **uitleg** bij.
- **Stel een vraag** (inspiratie vind je op 3A verso).

ProuD!!!

3A verso

- **Geef aan** wat je wil weten:
  - Hoe typeert dit document mij? Doe ik dit anders dan andere collega's?
  - Welke sterkte zie je hier? Hoe zou ik die vaker kunnen inzetten?
  - Doe jij dit anders dan ik? Kan ik iets van je leren?
  - Hoe stimuleert deze eigenschap het welbevinden van kinderen of ouders?

ProuD!!!

3B

- **Reageer** op wat je collega van jou wil weten.
Dat mag met kernwoorden of een post-it.
- Voeg nog iets toe. Dat kan een suggestie, foto, tekening, gedicht of iets helemaal anders zijn.
- OF: schrijf een **promotekstje** over je collega!

Bijvoorbeeld: *"Hanne is een begeleidster bij de Vlinders. In haar werk met de kinderen heeft ze veel aandacht voor geborgenheid. Ze vertelt graag spannende verhalen aan de kinderen en is een krak in het creatief inrichten van de ruimte."*

ProuD!!!

3C

- Maak een **pedagogisch document** met een viertal elementen uit dit lijstje:
  - ☐ je oorspronkelijke foto
  - ☐ een nieuwe foto of tekening
  - ☐ kernwoorden uit het promotekstje
  - ☐ tekeningen of schetsen
  - ☐ wat je hebt bijgeleerd over jezelf
  - ☐ welke nieuwe ideeën je kreeg
  - ☐ hoe je die eigenschappen verder wil inzetten in je werk met jonge kinderen
  - ☐ ...

ProuD!!!

?A?

**Je wil zelf geen document inbrengen,
maar je wil iets te weten komen ...**

Vul aan:

- Ik ben benieuwd naar hoe ...
- Mijn vraag hierbij is ...

ProuD!!!

?B?

- Reageer op de vraag van je collega.
- Voeg een suggestie, foto, tekening, gedicht of iets helemaal anders toe als inspiratie.

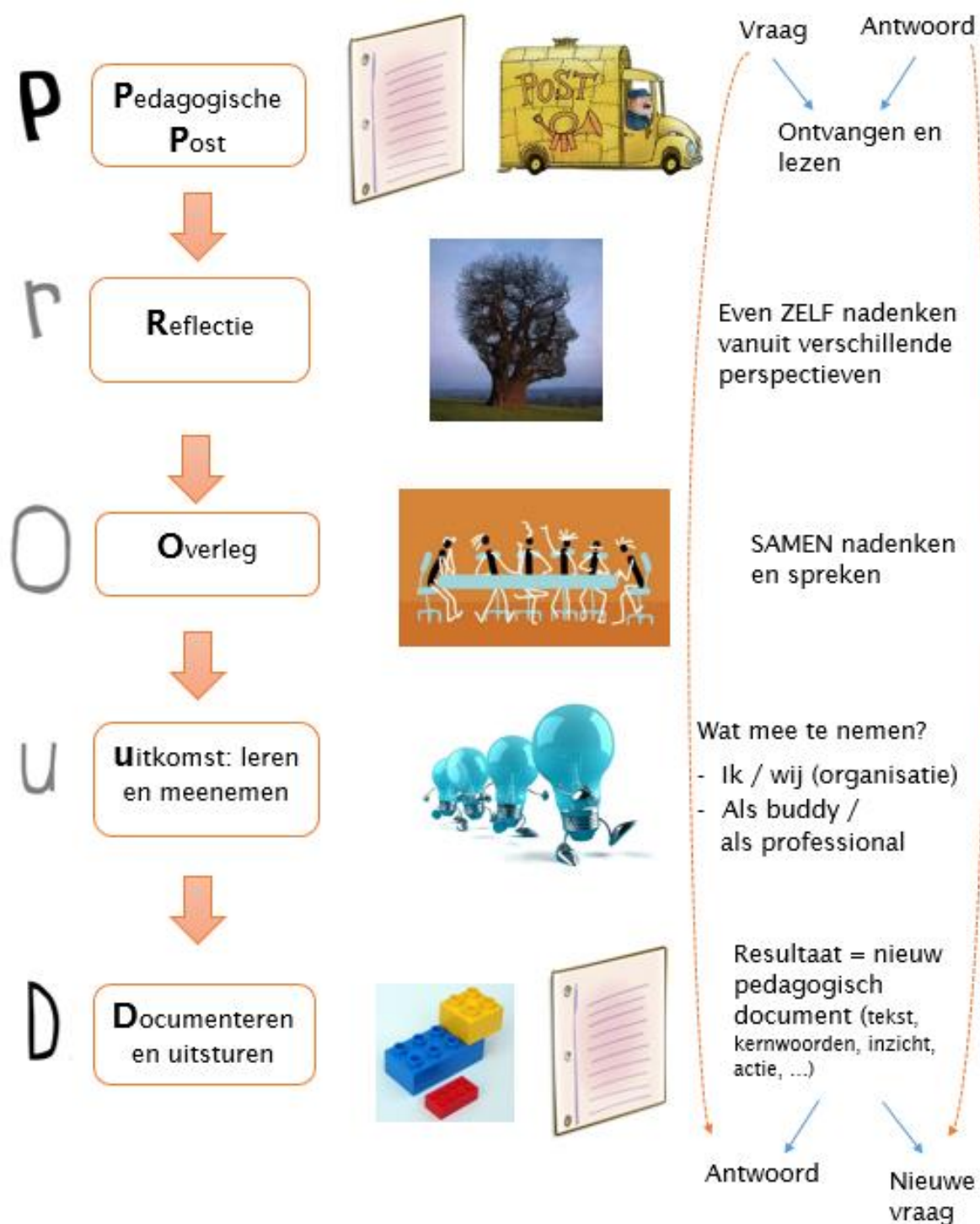
ProuD!!!

?C?

- **Probeer de suggestie van je collega uit en maak een **pedagogisch document** dat dit illustreert. Kies een paar elementen uit dit lijstje:**
  - O een foto of tekening
  - O kernwoorden
  - O tekeningen of schetsen
  - O wat je hebt bijgeleerd
  - O welke nieuwe ideeën je kreeg
  - O een actie (nieuw of verbeterd)
  - O ...

PROUD!!! collegiaal overleg

Van een vraag naar een antwoord, van een antwoord naar een vraag ...

ProuD!!! ik daag mezelf uit

ProUD!: Uitkomst

Wat blijft je bij? Waar zou jij iets mee willen doen in je dagelijkse praktijk?

Hier invullen

Zelf aan de slag!

Je kan verschillende richtingen uit:

- iets doen wat je al deed maar meer benadrukt,
- bewust stil staan bij iets wat je doet,
- iets totaal nieuws uitproberen.

Bron afbeeldingen:
www.onderzoekspraktijk.net

ProuD!: documentatietijd

Neem een foto, schrijf een tekstje ... Documenteer wat je hebt gedaan:

Hier tonen